

PROGRAM PŘEDNÁŠEK

TRESTNÍ PRÁVO (hmotné a procesní) V EVROPSKÉM PROSTŘEDÍ

IV. jarní semestr Evropská hospodářská, správní a kulturní studia - ak. rok 2010/2011

I. **23.2.2011 – prof. V. Kratochvíl**

- Pojem trestního práva hmotného a jeho struktura (obecná a zvláštní část)
- Funkce trestního práva hmotného (přehled z hlediska viny a trestu)
- Základní zásady trestního práva hmotného (přehled z hlediska viny a trestu)
- Základní instituty trestního práva hmotného (přehled z hlediska viny a trestu)
- Trestní právo hmotné a trestní právo procesní, ústavní právo, správní právo trestní
- Trestní právo mládeže (mladistvých, dětí)
- Prameny trestního práva hmotného a jejich výklad
- Mezinárodní smlouvy podle čl. 10 Ústavy ČR z hlediska pramenů trestního práva hmotného a jejich výklad

II. **2.3.2011 – Prof. V. Kratochvíl**

- Vybrané základní zásady trestního práva hmotného:
 - Zásada zákazu analogie trestního zákona k tíži pachatele
 - Zásada zákazu retroaktivity trestního zákona k tíži pachatele
 - Zásada individuální trestní odpovědnosti fyzických osob a trestní odpovědnost právnických osob
 - Zásada odpovědnosti za zavinění
 - Zásada jednoty trestní prevence a represe
 - Zásada zákonnosti trestů
 - Zásada přiměřenosti trestů

III. **9.3.2011 – Prof. J. Fenyk**

- Pojem trestního práva procesního a trestního řízení; struktura trestního práva procesního (obecná a zvláštní část)
- Funkce trestního práva procesního (trestního řízení)
- Základní zásady trestního práva procesního (trestního řízení):
 - Společné zásady
 - Zásady zahájení trestního řízení
 - Zásady dokazování
- Prameny trestního práva procesního a jejich výklad

IV. **16.3.2011 - Prof. J. Fenyk**

- Vybrané základní zásady trestního práva procesního (trestního řízení):
 - Zásada řádného, spravedlivého procesu
 - Zásad přiměřenosti (zdrženlivosti)
 - Zásada rychlosti řízení
 - Zásada zajištění práva na obhajobu
 - Zásada presumpce nevinny
 - Zásada zjištění skutkového stavu bez důvodných pochybností
 - Zásada veřejnosti

- V.** **23.3.2011 - doc. J. Kuchta**
- Trestný čin a provinění – jejich skutková podstata (objekt, objektivní stránka, subjekt, subjektivní stránka)
 - Formy trestného činu a provinění:
 - Kategorizace trestných činů (zločin – přečin)
 - Příprava a pokus
 - Trestná součinnost
 - Organizovaný zločin
 - Souběh a recidiva

- VI.** **30.3.2011 - doc. J. Kuchta**
- Okolnosti vylučující protiprávnost činu
 - Okolnosti způsobující zánik trestní odpovědnosti
 - Zvláštní část trestního zákoníku a v ní vyjádřený proces europeizace

- VII.** **6.4.2011 – doc. V. Kalvodová**
- Trest a ochranné opatření ukládané dospělému (pojem, druhy, společné a odlišné znaky)
 - Opatření ukládaná mladistvým (výchovná, ochranná a trestní opatření)
 - Tresty pravidelné a výjimečné
 - Alternativní tresty
 - Zánik trestů a ochranných opatření

- VIII.** **13.4.2011 - Prof. J. Fenyk**
- Orgány činné v trestním řízení:
 - Soud (soustava soudů)
 - Státní zástupce (státní zastupitelství)
 - Policejní orgán (Policie ČR, ...)
 - Osoba, proti níž se vede trestní řízení:
 - Podezřelý, obviněný, spolupracující obviněný, obžalovaný, odsouzený
 - Obhájce v trestním řízení
 - Poškozený v trestním řízení
 - Vybrané zajišťovací úkony:
 - Domovní a osobní prohlídka, zadržení, vazba
 - Zadržení, otevření, záměna a sledování zásilek
 - Operativně pátrací prostředky a odposlech a záznam telekomunikačního provozu

- IX.** **20.4.2011 – Prof. J. Fenyk**
- Dokazování v trestním řízení, pojem, průběh
 - Zvláštní způsoby dokazování
 - Rozhodnutí v trestním řízení, pojem, druhy, právní moc a vykonatelnost
 - Průběh trestního řízení, základní charakteristika stádií

- X.** **27.4.2011 – Prof. V. Kratochvíl**
- Trestní právo hmotné a trestní právo procesní jako odvětví vnitrostátního práva, jejich vztah
 - Mezinárodní právo veřejné a mezinárodní právo trestní

- Trestní právo mezinárodní (hmotné a procesní)
- Evropské právo před a po Lisabonské smlouvě
- Evropské trestní právo:
 - Trestní právo evropské (vnitrostátní europeizované)
 - Evropské právo trestní (supranacionální)
 - Některé projekty v oblasti evropského trestního práva (Corpus Juris – 2000, Evropská ústavní smlouva – 2004/2005, Lisabonská smlouva – 2009)

XI.

4.5.2011 – Prof. J. Fenyk

- Vztah mezinárodního práva a vnitrostátního trestního práva a jeho projevy v legislativě
- Mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech
- Rada Evropy a její význam v oblasti ochrany lidských práv a základních svobod v trestním řízení
- Evropská unie a její vliv na národní trestní právo (Maastrichtská smlouva, Amsterdamská smlouva, Lisabonská smlouva, programy z Tampere, Haagu a Stockholmu a boj proti přeshraniční kriminalitě)

XII.

11.5.2011 – Prof. J. Fenyk

- Ochrana rozpočtových prostředků ES, včetně ochrany Eura,
- Evropský zatýkáací rozkaz, příkaz k provedení důkazu, příkaz k zajištění prostředků atd.
- Evropská justiční síť,
- Eurojust,
- Europol,
- OLAF,

XIII.

18.5.2011 – Prof. J. Fenyk

- Rozhodovací praxe Evropského soudního dvora s dopady do trestního práva hmotného a procesního
- Projekt evropského veřejného žalobce a jeho vyjádření v Lisabonské smlouvě

Literatura:

Fenyk, J., Svák, J.: Europeizace trestního práva, Bratislava: Bratislavská vysoká škola práva, 2008

Kratochvíl, V.: České trestní právo hmotné a procesní v evropském právním prostředí, Brno : PF MU, 2009

Tomášek, M, a kol.: Europeizace trestního práva, Praha: Linde, 2009

Kratochvíl, V. a kol.: Kurs trestního práva. Trestní právo hmotné. Obecná část. 1. vyd., Praha: C. H. Beck, 2009

Císařová, D., Fenyk, J. a kol. Trestní právo procesní. 5. vydání, Praha: ASPI, 2008

Fenyk, J., Kloučková, S.: Mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech, 2. aktualizované a doplněné vydání, Praha, Linde, 2005

Aktuální otázky europeizace trestního práva, Iuridica 2/2005, Acta Universitatis Carolinae

Ochrana základních práv a svobod v procesu europeizace trestního práva, Iuridica 1/2006, Acta Universitatis Carolinae

Vybrané otázky europeizace trestního procesu, Iuridica 2/2008, Acta Universitatis Carolinae

Fenyk, J., Jílek, D.: Corpus Iuris, Základní trestněprávní ustanovení k zajištění ochrany finančních zájmů EU, překlad do češtiny, Brno: soukromé vydavatelství Sypták, 1998

Fenyk, J., Kloučková, S.: Corpus Juris 2000, Trestněprávní ustanovení za účelem ochrany financí Evropské unie, překlad do češtiny, Brno: soukromé vydavatelství Sypták, 2001.

Fenyk, J.: Veřejná žaloba, díl první, Příručka Ministerstva spravedlnosti, Praha, 2001.

Pikna, B.: Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek v evropském právu (oblast policejní a justiční spolupráce). Praha: Linde, 2003

Polák, P.: Úprava mezinárodní právní pomoci v trestních věcech v rámci EU s přihlédnutím k ochraně jejich finančních zájmů. Brno: MU v Brně, 2003

Hurdík, J., Fiala, J.: Východiska a trendy vývoje českého práva po vstupu ČR do EU. Brno: MU, 2005

Hurdík, J., Fiala, J., Selucká, M.: Evropský kontext vývoje českého práva po roce 2004. Brno: MU, 2006

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, trestní řád, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, ve znění pozdějších předpisů

Rozdělovník:

- Vyučující v BDS Evropská, hospodářská, správní a kulturní studia (Trestní právo v evropském prostředí)
- vývěska katedry trestního práva
- IS PrF

Brno 26. 1. 2011